

Octubre 2023

CELH Comunica 139

Editorial

Un any més s'ha celebrat a L'Hospitalet el Dia de la Memòria Democràtica sota el Pont de la Llibertat obra de l'escultor Arranz-Bravo mort recentment. Aquest monument ret homenatge a tots aquells que van lluitar contra la dictadura feixista i per la recuperació de la llibertat i la democràcia al nostre país. Un any més però, s'han oblidat a dir que mantenir viu el record d'un passat convuls en un període molt concret de la nostra història i deixar-lo reflectit en una escultura a la nostra ciutat, va ser fruit de l'esforç i dedicació d'unes persones que formaren el Grup L'H Antifranquista nascut en el si del Centre d'Estudis a l'any 1994.

Per altre banda, a l'acte al que hi van assistir una vuitantena de persones, la majoria d'elles *boomers* -entre els 60 i els 75 anys-, segurament no recullen els anhels d'aquells que voldrien que els més joves de les generacions X, Y i Z coneguessin uns fets del passat -relativament recent- per no repetir-los en un futur.

Notícies i activitats destacades

Consums i burots. Impostos a les fronteres de Barcelona i l'Hospitalet

El 19 d'octubre, a la biblioteca Josep Janés de Collblanc es va fer la xerrada a càrrec de l'historiador i membre del

L'organització territorial a Debat

El 28 de setembre d'enguany va tenir lloc a Esplugues de Llobregat, la 3a Escola d'Estiu del Baix Llobregat. Amb el

Salvador Seguí i Companys.

Amb motiu del 83è aniversari de l'afusellament del President Companys el passat 16 d'octubre es va fer a la seu de

Segueix la col·laboració amb l'escola Sant Ramon Nonat

Sembla que no ho fem tan malament quan el professorat de l'Escola Sant Ramon Nonat segueixen confiant en nosaltres per

Les Jornades Europees del Patrimoni arriben a la Rambla Just Oliveras

Dissabte 14 d'octubre, vam gaudir d'una ruta per la Rambla dins les Jornades Europees del Patrimoni. A la ruta hi van as

Visita a la fàbrica Tecla Sala

El proper dia 9 de novembre de 18.45 a 19.45 hores farem una visita al Centre Cultural Tecla Sala amb diversos grups de

100 anys de la fàbrica Cosme Toda

Aquest any, la fàbrica Cosme Toda farà 100 anys. Amb aquest motiu la plataforma Stop Massificació organitza un seguit

[Consulta tota l'agenda](#)

Article del mes

Teatre a l'Hospitalet. Del segle XX al segle XXI

Núria Ribas i Perarnau

A l'Hospitalet hi ha una llarga tradició teatral que ve de lluny (ja la gran Núria Espert actuava de xiqueta als Pastorets del Catòlic)

A inicis de sXX es construí el Centre Catòlic (1904) on es representen encara actualment obres a nivell amateur. En l'ideari del moment i en català van començar fent obres de Pitarra, Segarra... Es potenciava aquest tipus d'espectacles d'entreteniment lleuger també venia molt bé per desviar el poble de les lluites del moviment obrer. També el teatre l'Univers feia una sessió quinzenal. I el Casino del Centre i l'Harmonia representaven també obres lleugeres i amb poc ideari. Això pel que fa al nucli del barri del Centre. Pel que fa a Santa Eulàlia ens trobem amb El Respeto Mutuo que era un teatre més obrerista. També a l'Ateneu La Unió, seu d'ERC, representaven sarsueles.

A l'època republicana apareixen els Ateneus de Cultura Popular, més progressistes i d'esquerrres, on hi ha més teatre amateur que professional. Al primer terç del sXX, durant la República i la Guerra Civil, el teatre gaudeix de molta activitat i inclús part de les recaptacions es destinen al front de guerra. Tot i això, les temàtiques que més triomfen segueixen sent les lleugeres, allunyades de l'ideari de les avantguardes europees. Malgrat tot, els tresors de Lorca, sempre es van representar molt bé.

També cal destacar d'aquest període, la tasca educativa i pedagògica que feu que en aquest període es portés i es fes teatre a les escoles; també impulsat per l'Ajuntament i el Govern, seguint l'ideari dels Moviments de Renovació Pedagògica (MRP).

Arribats a la crua Postguerra, es desmantellaran moltes de les entitats o si més no, se les lligarà ben curt i se les censurarà, així les coses moltes entitats van anar agonitzant. Les persones no podien reunir-se i formar un grup sense el vistiplau del rector de la parròquia i amb les tises de la censura. El franquisme deslligà el teixit associatiu de la ciutat de l'Hospitalet i també el del teatre. Però el Casino del Centre i el Centre Catòlic van aconseguir fer representacions en aquells anys 40 i 50 (Rosalinda, Estel de Natzaret...).

El segon franquisme instrumentalitzarà el teatre català perquè quedi considerat com una curiositat regional de segona fila en una llengua indígena. Els Pastorets per tant, els tindran catalogats com a folklore regional català i catòlic.

Potser el Club Pimpinela de Tennis de Mesa, creat el 1945 a La Torrassa, va tenir més control propi al no dependre ni del falangisme ni de l'església. Va durar fins als anys 60 i molt va durar pel molt que els van collar.

Fins als anys 60 costarà arribar a la creació teatral autòctona. Hi ha poca renovació de la dramaturgia teatral. A Barcelona ja es posen les bases per aquesta renovació teatral de l'escena catalana. La creació d'una escola d'art dramàtic a BCN i dirigida per la ferma Maria Aurèlia Capmany. El teatre començarà a ser vist com un instrument de lluita i de pensament crític autòctons que també aglutinarà un nou públic teatral amb ganes de canvis.

A l'Hospitalet el primer grup de teatre independent, Alpha 63, s'emmarca en la mateixa línia d'altres grups naixents de l'època: Els Joglars 1962, El Globus de Terrassa 1964, La Tartana... Tots amb el denominador comú del teatre crític i independent.

Als anys 70 a l'Hospitalet es forma el GAT (Grup d'Acció Teatral) amb una idea de professionalització i renovació d'idees, d'estil, d'estètiques i estilismes... També neix a l'ensem com d'altres companyies teatrals com: Els Comediants 1972, Dagoll Dagom (1974)....

El GAT va anar itinerant per diversos centres de L'H: el Casino de Santa Eulàlia, a la Casa de la Reconciliació de Can Serra i després al Centre Catòlic.

Al 1978 l'Ateneu de Cultura Popular reneix de nou i programa sessions teatrals, a l'ensem que per tota la ciutat esclata una efervescència cultural a la mort de Franco.

El Centre Catòlic ha estat, fins que no es va construir el Teatre Joventut, la sala més ben equipada de l'Hospitalet. També a l'època del GAT va reunir memorables espectacles que han quedat en el record dels hospitalencs: Pepe Rubianes, Dagoll Dagom i Jaume Sisa, etc.

L'època de la Democràcia als anys 90 les Aules de Cultura passen a ser Centres Culturals. Hi ha molt bon teatre amateur i de qualitat. Teatre de Bohemia, Teatre del Repartidor, ACTE teatre educatiu juvenil i infantil. També actors que han begut d'aquest teatre com José Corbacho que va debutar amb la Compañia és Grata i va entrar poc després a La Cubana. Moltes companyies van intentar el pas cap a la professionalització, però poques hi van arribar. El GAT va sortir per la Península a representar i va inclús representar una obra de Lorca, La zapatera prodigiosa, a Granada que des de la mort del dramaturg no havia vist representada cap més obra d'ell.

Pel que fa a les sales històriques de la ciutat als anys 90 se'n creen de noves. La més gran es troba a la Torrassa amb el Teatre Joventut (1991). També Auditoris i Centres Culturals i les sales d'algunes noves Biblioteques. Totes han contribuït a fer teatre i també pedagogia del teatre per a tots els estudiants.

Al SXXI veiem encara que malgrat els bons actors i professionals del sector, persisteix un predomini de l'amateurisme o aficionats. No s'ha augmentat el públic de fora de la ciutat. Potser la idea d'un Districte Cultural del que últimament se sent parlar, contempli la creació d'algunes sales teatrals més, sobretot a barris que han crescut bastant més com ara Sant Josep, on hi ha edificis que poden rehabilitar-se per tota aquesta producció cultural: sales d'assaig i representació, sales per emmagatzematge i creació d'atrezzo, construcció de mecanismes, etc. També a les festes major fer programacions on incloure representacions teatrals per als més joves i també pels adults, atrevir-se amb els musicals, els cabarets, els music-halls, etc... que tan en boga estan actualment.

Tampoc menysprear els aficionats al teatre que en son forces i molts d'ells ja han pujat al damunt d'un escenari ni que sigui representant teatre a la festa de l'escola dels fills. La Companyia dels Inestables n'és un bon exemple. Tot un curs assajant una obra que només es representava dues vegades en públic (preestrena i estrena).

Aquí han sorgit molts bons aficionats que anant més enllà han esdevingut bons amateurs i han representat en teatres més professionals. No només actors, sinó també bons directors. Alguns amb trajectòries de més de 15 anys dirigint grups de joves i infants o també adults amateurs.

Aquest és el cas del Centre Catòlic i en Jordi Tejedor, que des de l'escola del catòlic, participant als Pastorets o dirigint a adults, ha estat treballant-hi des de fa més de 20 anys. Actualment el Centre Catòlic viu un moment molt dolç, hi ha produccions teatrals de bona qualitat amb altres directors com Fede, German, Albert i el mateix Jordi i també la Capsa de Somnis que és l'escola de teatre infantil i juvenil. Esperem que molts d'ells arribin a professionalitzar-se i que continuïn al C.Catòlic.

Ara s'hi està representant l'espectacle de Barcelona nit d'hivern, coordinat per Fede Morron i Jordi Tejedor i amb més de 25 actors sortint damunt de l'escenari. Molts són aficionats, alguns dels Inestables i altres de la cantera de la Capsa de Somnis.

Amb aquest panorama sabem que hi ha a L'Hospitalet un gran ventall d'actrius i d'actors que de segur poden donar molt de sí i aportar molt a l'ànima de la ciutat.

Núria Ribas i Perarnau

Llicenciada en Geografia i Història i vocal del CELH

Comparteix

Piula

Re-envia'l

El CELH és una associació oberta a qualsevol ciutadà o ciutadana interessat en el

coneixement, la recerca i el debat sobre
L'Hospitalet. Necessitem el teu suport per
continuar treballant pel passat, el present i el
futur de la ciutat.

Fes-te soci/sòcia del CELH

No vols rebre el butlletí? [Cancel·la la subscripció](#)

Copyright © 2023 Centre d'Estudis de L'Hospitalet, Tots els drets reservats.

www.celh.cat - Butlletí del CELH

[Mira-ho a la web](#)